

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 21 czerwca 2013 roku

Powód D. B. wystąpił z powództwem przeciwko stronie pozwanej (...) BANK (...) Spółce Akcyjnej w G. o stwierdzenie nieważności umowy kredytu nr (...) z dnia 30 listopada 2011 roku oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając swoje roszczenie wskazał, iż w chwili zawarcia umowy znajdował się w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli, z uwagi na występowanie u niego choroby psychicznej albo innego zaburzenia czynności psychicznych. Powyższa zatem umowa kredytu bankowego jest dotknięta sankcją bezwzględnej nieważności, na podstawie art. 82 k.c.

Strona pozwana (...) BANK (...) Spółka Akcyjna w G. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zwrot kosztów procesu.

Strona pozwana zarzuciła, iż powód nie udowodnił, że w chwili zawierania przedmiotowych umów znajdował się w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji w zakresie zaciągnięcia zobowiązania finansowego. Sama tylko okoliczność, że powód leczyl się w poradni psychiatrycznej nie świadczy bowiem o tym, iż w momencie zawierania umowy był on w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji czy wyrażenie woli.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód D. B. zawarł z (...) Bank (...) S.A. w G. w dniu 30 listopada 2011 roku w K. umowę kredytu gotówkowego nr (...) przeznaczonego częściowo na spłatę zobowiązań finansowych w łącznej wysokości 12 472,53 zł.

Dowód: umowa kredytu gotówkowego nr (...) (k. 8-12 akt sprawy).

Wobec braku spłaty pozwany wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi, prowadzone przez Komornika S. przy Sądzie Rejonowym w Trzciance T. C. pod sygn. akt KM 950/12.

Dowód : zawiadomienie o wszczęciu egzekucji (k. 31 akt sprawy),

wezwanie do zapłaty (k. 30 akt sprawy).

Powód D. B. cierpi na chorobę psychiczną – zaburzenia afektywne dwubiegunowe z epizodami maniakalnymi, depresyjnymi, mieszanymi. W trakcie choroby wielokrotnie obserwowano epizody zaostrzeń z objawami afektywnymi, zaburzeniami poznawczymi, wtórnymi wobec objawów zaburzeniami zachowania i funkcjonowania społecznego oraz krótkie okresy remisji.

Dowód: opinia sądowo – psychiatryczna (k. 107- 110 akt sprawy).

Powód ze względu na swoją chorobę był wielokrotnie hospitalizowany, m. in. w Centrum Psychiatrii w K., Instytucie (...) w W., w Wojewódzkim Szpitalu (...) w G., w Szpitalu (...) w Attyce, w Szpitalu (...) w D..

W okresie od 24 listopada 2011 roku do 5 grudnia 2011 roku powód był hospitalizowany w oddziale psychiatrycznym Centrum Psychiatrii w K., wypisany z rozpoznaniem choroby afektywnej dwubiegunowej. W dniu 30 listopada 2011 roku D. B. opuścił samodzielnie oddział psychiatryczny.

Dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego (k.13 akt sprawy),

karta porady w izbie przyjęć (...) (k.14 akt sprawy),

karta leczenia szpitalnego (k.15 akt sprawy),

wypis ze szpitala w Attyce (k.16-19 akt sprawy),

karta informacyjna leczenia szpitalnego (k.20-28 akt sprawy).

W dniu 30 listopada 2011 roku występował u powoda epizod zaostrzeń objawów w przebiegu zaburzeń afektywnych dwubiegunowych, z nasileniem objawów psychopatologicznych w stopniu powodującym niezdolność do świadomego podjęcia decyzji i wyrażenia woli.

Dowód: opinia sądowo – psychiatryczna z dnia 7 marca 2013 roku.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie nie kwestionowanych co do ich autentyczności dokumentów oraz na podstawie opinii biegłego psychiatry, uznając iż zachodzi wypadek wymagający wiadomości specjalnych (art. 278 § 1 k.p.c.). Sąd uznał sporządzoną w sprawie opinię biegłej M. D. za w pełni wiarygodną, rzetelną, logiczną i spójną, wszechstronnie i fachowo wyjaśniającą okoliczności będące przedmiotem opinii. Żadna ze stron nie zgłosiła zastrzeżeń do opinii biegłej.

Sąd oddalił wniosek dowodowy o przesłuchanie stron, albowiem wszystkie istotne dla niniejszej sprawy okoliczności zostały wyjaśnione (art. 299 k.p.c.).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Zgodnie z przepisem art. 189 k.p.c., każdy kto ma interes prawny może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa. Interes prawny powoda jest przesłanką materialnoprawną powództwa o ustalenie. W niniejszej sprawie powód D. B. jest legitymowany czynnie, albowiem rozstrzygnięcie wywoła takie skutki w stosunkach między stronami, w następstwie których ich sytuacja prawna zostanie określona jednoznacznie i tym samym wyeliminowane zostanie, ryzyko naruszenia w przyszłości praw którejkolwiek ze stron. Interes prawny występuje bowiem także wtedy, gdy istnieje niepewność stanu prawnego lub prawa, bądź gdy określona sytuacja jest zagrożeniem uprawnień przysługujących powodowi lub stwarza wątpliwość co do oświadczeń woli w kwestii możliwych wad, wobec istnienia których umowa byłaby nieważna z mocy prawa.

Powód wnosząc powództwo o ustalenie nieważności umowy kredytu z dnia 30 listopada 2011 roku, wskazał że czynność ta jest bezwzględnie nieważna, gdyż w chwili podpisywania umowy znajdował się w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. Zgodnie z treścią art. 82 k.c. „nieważne jest oświadczenie woli złożone przez osobę, która z jakichkolwiek powodów znajdowała się w stanie wyłączającym świadome albo swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli”. Przy czym w doktrynie rozróżnia się dwie grupy stanów faktycznych: stan wyłączający świadomość i stan wyłączający swobodę. W niniejszej sprawie powód wskazał na „stan wyłączający świadomość”, który jak się przyjmuje oznacza brak rozeznania, niemożność rozumienia znaczenia własnych posunięć lub też innych osób, zrozumienia sensu składanych oświadczeń. Nie ma natomiast znaczenia, czy stan ów miał charakter stały, czy też tylko przemijający. Decyduje bowiem związek między nim a konkretnym oświadczeniem woli (por. B. Lewaszkiwicz-Petrykowska [w:] M. Pyziak-Szafnicka (red.), Komentarz do kodeksu cywilnego. Część ogólna, Lex 2009, teza do art. 82 k.c.)

Możliwość ustalania nieważności czynności prawnej dokonanej w warunkach art. 82 k.c. nie została ograniczona żadnym terminem. Ciężar dowodu wystąpienia wady ciąży na powodzie (art. 6 k.c.).

Stwierdzić należy, iż powód D. B. wykazał, iż w chwili podpisywania umowy kredytu gotówkowego z dnia 30 listopada 2011 roku znajdował się w stanie wyłączającym świadome powzięcie decyzji i wyrażenie woli. U powoda zdiagnozowano chorobę psychiczną w postaci zaburzeń afektywnych dwubiegunowych typu mieszanego. W okresie od 24 listopada 2011 roku do 5 grudnia 2011 roku powód był hospitalizowany w oddziale psychiatrycznym Centrum Psychiatrii w K., samowolnie, nie wiadomo z jakich przyczyn opuścił szpital w dniu 30 listopada 2011 roku. Zgodnie z

wnioskami opinii biegłego sądowego powód w dniu zawierania ze stroną pozwaną umowy miał całkowicie zniesioną zdolność do świadomego i swobodnego podejmowania decyzji oraz wyrażania woli. Biorąc pod uwagę powyższe, brak podstaw dla przyjęcia, iż D. B. przedmiotowym dniu znajdował się w okresie, gdy choroba nie zakłócała jego prawidłowego funkcjonowania (lucida intervalla). Przeciwnie wszystkie dopuszczone przez Sąd dowody wskazują, iż w dniu 30 listopada 2011 roku powód był w stanie który spowodował brak rozeznania, niemożność rozumienia posunięć własnych i posunięć innych osób oraz niezdawanie sobie sprawy ze znaczenia i skutków własnego postępowania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 lipca 2010 roku, II CSK 147/10, LEX nr 621139). Należało zatem uznać, iż w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki wskazane w treści art. 82 k.c.

Mając powyższe na względzie Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu wynikającą z art. 98 k.p.c., na które złożyło się: wynagrodzenie pełnomocnika powoda w kwocie 2 400 zł (§ 6 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, Dz.U.2013.490 j.t.), opłata sądowa od pozwu w kwocie 624 zł oraz przyznanego biegłemu sądowemu M. D. wynagrodzenia za sporządzenie pisemnej opinii w niniejszej sprawie w kwocie 270 zł (k. 113 akt sprawy).

Zarządzenia:

1. odnotować;
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego;
3. zwrócić pełnom. powoda kwotę 430 zł tytułem zwrotu niewykorzystanej zaliczki na wynagrodzenie biegłego (po uprzednim zwróceniu się o numer konta na który należy dokonać zwrotu);
4. kal. 14 dni lub z wpływem.

29/07/2013